

סוכה פרק ראשון סוכה

ימ:

עין משפט
נר מצוה

קב א ב מ"י פ"ד מ"ג
טובה הלכה ז' סמך
שמן מן טעם ח"ת סמך
מלך סמך י'
קבא ג מ"י פ"ה מ"ג
לום הלכה ג'
קבב ד ה מ"י פ"ה
מלך טובה הל' ז'
סמך שמן מן טעם ח"ת
ס' מלך סמך י':

מוסף רש"י

העשרה סוכות כמין
צריך. גנה ודמיתיה נאין
לחל כעין תורה. שאין גג
יכיר לגג והדמית לגג. או
שסמכה לכוהל. עשה
קנים חרובים וסמך ראשו
לחל מוטע על החבל
ולשם חל מוטע על
החל. דגנה ודמית לחל.
שאין לגג ונאין נאה
לחל. רש"י ז"ל.

רבינו חננאל

ואמרין טעם הנדוק יוכיח
נר. טעם דק הנדוק
כמו מים עבים. כדכתיב
קח טעם בו מ' סאה
ג' וטעם. ו' אליעזר
אמר מטיבין במים ולא
במים. ו' יהושע אומר
במים ובמים. בארץ טעם
בטיבין. בטיבין טעם
ז' עין ז' וכו'. אמר הוי
כד אחר. מודה ר' י'
יהושע שטבילין במים
ואין מטיבין במים. בארץ
טעם ארץ בטיבין שהקנה
יורד ממנו דבר ר' מאיר.
ו' יתירה אומר שאין
גנה מירה עומד בו.
בגנה העושה סוכות כמין
צריך. מ' צריך. כגון
בדגה רחב מלפניו ומאחור
וטולה עד כאבע. וסמך
בגין מלפניה ומשפס
וידר. פירוש שסמכה
לכוהל. עשה סוכה
דסוכה צד אחד למעלה
בכוהל והצד האחר בארץ.
ובשתייהן בעשרה כמין
צריך ובסוכה (ולגג)
לכוהל אין לגג. ואף על
גב דבשתייהן ר' אליעזר
פוסל בגין תחת אכל
רבנן פליגי עליה. ואמרין
כא' עשרה רבנן. ואמרין
שיטתיה אהלם כאהלים
דמי. הא פירשה רב יוסף
דשתייהן ר' נתן היא
קטני לה. ויתורא דהא
וא' משנתייהן ביה. וקיימא
ל' בחתייהן דחכמים
בסוכה העשויה כמין
צריך ובסוכה שצירה אחת
למלכה ואחת בקרקע.
פסולה (נ"א: פסולין). וכן
הלכה. ולפיכך היה ידן ר' יוסף
בכרית חתיים. אין לה
גג אינה אהל. לפיכך אינה
סוכה כסוכה בתוך סוכה
לפסול הסוכה. וירושלמי

העושה סוכתו כמין צריך. כמי
הא' גוגל חייבי דלחל
שמך השיפוע בגובה עשרה איכא
עדין כשמך סוכה רוח ז' דענין

אחר לא מכשיר רבנן דהא דענין גבוה עשרה כגון ז' בגובה ז'
ואפשר כשיש שם משך ז' בגובה ז' שאף חתם השיפוע שאין גבוה ז'
כשרה כיון שיש בה (ז') ד' ברוח מיד דהוא הפסל שיוצא מן הסוכה
לביה ורב יוסף דלעיל דמכשיר כגנים היוצאים מלפני הסוכה:
שאל הנביה מן הקרקע טפה. ועשה בנין זקוף טפה והושיב
עליו ראשו של שיפוע למטה וכן הרחיק מן הכותל טפה
עשה בסמוך לכותל סוכה רחב טפה וסמך עליו ראש השיפוע
העליון ומתוך לשון הקונטרס משמע דלחלו טפה שהגגים (יהרציק אפילו הוא איך כשרה דנחשטו כמסוס מטעם לצד דפירש הקונטרס אם
הרחיק ראש הסמוך לכותל מן הכותל טפה והיתה סמוכה על יחידות וקלם משמע כן ביורשמי דגרסין מודה רבי אליעזר לחכמים
שאם היתה נמוכה על ארבעה אגפים (א) או שאם היתה בגובה מן הארץ פותח טפה כשרה:

לסיכוכ מסבכין בה ואינה מקבלת טומאה. דכל היוצא מן העץ אינו טמא טומאת אהלם אלא פשטן (ידילפינן ממשכן פרק
במה מדליקין (שם דף קמ. וסא): **כאן** בגדולה כאן בקטנה. לא משום דתהוי רישא בחדא וסיפא בחדא אלא נקט
ברישא עשה לשכיבה משום דליכא מחללה דקטנה לסיכוכ ובישיבא נקט עשה לסיכוכ בכל מחללות משום דליכא מחללה
דסתמא לשכיבה: **אמר** רבא בגדולה בוי' עיטא לא פליגי דסתמא צ"ב. וליסיכוכ דקטני מחנ' בין בסוף מילתיה דתנא קמא
בין ברי"א אסתמא קאי והכי קאמר עשה לשכיבה כהיה מקבלת טומאה ואין מסבכין בה ואם אלו יטולין לומר בה שהוא לסיכוכ
והכי דמי כגון דלא פירש מסבכין בה ואינה מקבלת טומאה כן פירש בקונטרס ודוחק לפרש דלחכי שירא תנא קמא לטענה ולא
תנייה משום דסבר גדולה דוקא אלא דלמירין בה סתמא לסיכוכ אלא קטנה סתמא לשכיבה ואחל ר"א למימר קטנה כגדולה וקשה
דשהא לא פליגי ר"א אעיקר מילתיה דתנא קמא אלא אדיוקא ונראה לפרש דלא אחל רבא לשנוי אלא מילתיה דרי"א אכל מילתיה
דתנא קמא לעולם דשניין וליסיכוכ דקאמר ר"א היינו דפירש בקונטרס אם יכול לומר שהיא לסיכוכ כגון כסתם טעורה ומסבכין בה:
אחל

טעם הנדוק יוכיח. שראוי להרחיק מכלי אל כלי כגון שהוא כך:
שמעורף. להשלים שיעור מ' סאה: וסוכובל בו. כמי סאה שכולו
טעם נדוק: לא עתה לו טבילה. דהכי תנן במסכת מקואות (פ"ו
מ"א) אלו מעלין ולא פוסלין

הנדוק. ומעלין היינו משלימין אשלומי
אין כפי עצמו לא: **מתני'** כמין
לריף. כיון של יצידיו שאורבין בה אף
העופות ועשוי כוורת שמספעת
והולכת שגגו וקיריותיו אחד: או
שסמכה לכוהל. הטעם ראשי קנים על
הכותל וראשו אחד על הארץ: לפי
שאין לה גג. שאין יכיר מהו גג
ומהו כותל דלחל משופע לכוהל
הוא אלא אם כן יש בו טפה זקוף
דקטני כדנתיבא: **גמ'** שאם
הגגים מן הקרקע טפה. אחריו
קאי דלמירין לצד כזקפה יש שם
טפה זקוף ויכיר הלרף שהוא גג ויכין
שם בו שיעור אהל כזקפה הוי אהל:
או אם הרחיק בו. אסתמא על
הכותל קאי אם הרחיק ראש הסמך
לכותל מכותל טפה והיתה סמוכה על
יחידות אמרין לצד ממנה ולכותל
כשזה ולא כשיפוע והוא הגג: שיפוע
אהלים כאהלים. ע"פ שלא הגביה
ולא הרחיקה כשרה: ככילה חסנים.
לפי שאין לה גג טפה שזה לא חשיב
אהל להפסיק: **כר' אליעזר**. דלחל
אהל משופע לכוהל הוא: **ברייתא**
אופכא טיול. מלחמי כדתיבא
ששניה איפוך בשעתן רבי אליעזר
מכשיר וחכמים פוסלין לפי שאין לה
גג: יתיראם היא. מתניתין דמי
הכי ר' נתן קתני לה דהוא יתיראם
אכל חכמים שגדוהו היו חולקין עליו
ואומרין רבי אליעזר מכשיר וחכמים
פוסלין: **מתני'** מחללם קנים.
קשה ואין נוחה למסבכין: **עשה**
לשכיבה. הוילי ויחדה לכך עשה
כלי ומקבלת טומאה ואין מסבכין בה
טו: **לסיכוכ** כו' ואינה מקבלת
טומאה. דלאו כלי הוא ובגמרא
פרק סתמא אסתמא: **רבי אליעזר**
אמר כו'. בגמרא מפרש מאי קאמר
ומאי פלוגתיהו דהיה דפירש כהיה
לשכיבה או לסיכוכ ודאי אין חילוק
בין גדולה לקטנה דהא פירש אהל
קטנה נראית סתמא לשכיבה גדולה
נראית סתמא לסיכוכ: **גמ'** כאן
בגדולה כאן בקטנה. וסיפא לא דמי
לרישא דסיפא הכי קאמר ואם קטנה

היא ועשה לסיכוכ מסבכין בה כו' הא סתמא לשכיבה: **אימא סיפא**
כו'. וד' אליעזר ליכא לתרוי' כדמנא קמא דהא אחת גדולה ואחת
קטנה קתני: **אלא אמר רבא בגדולה כ"ע לא פליגי דאסתמא לסיכוכ**.
כלומר לא חשי רישא בגדולה וסיפא בקטנה ותרייהו דפירשין דהא
כן דרבי אליעזר לא מיתירא אלא כל לסיכוכ דקטני מתניתין בין
בסיפא דמילתיה דתנא קמא בין בדברי אליעזר אסתמא קאי:
והכי

הוא ועשה לסיכוכ מסבכין בה כו' הא סתמא לשכיבה: **אימא סיפא**
כו'. וד' אליעזר ליכא לתרוי' כדמנא קמא דהא אחת גדולה ואחת
קטנה קתני: **אלא אמר רבא בגדולה כ"ע לא פליגי דאסתמא לסיכוכ**.
כלומר לא חשי רישא בגדולה וסיפא בקטנה ותרייהו דפירשין דהא
כן דרבי אליעזר לא מיתירא אלא כל לסיכוכ דקטני מתניתין בין
בסיפא דמילתיה דתנא קמא בין בדברי אליעזר אסתמא קאי:
והכי

מסורת הש"ס

(א) ונחמס כג. (ב) לטל
(ג) ונחמס פ"ה ס"ו.
(ד) ונחמס קלח: (ה) ונח
פוסל שם קמא: דהי
ו' ויטען. (ו) ונחמס מ"ו
וגרסא אסתמא (ז) ר"ג:
דפירש. (ח) או הטעם
פ"ה (ט) ונחמס מ"ו.

הנהגות הב"ח

(א) תוב' ד"ה הטעם
סוכות וכו' שיש לה טענה
כדכתיב מיד דהוא:

גיליון הש"ס

נפלא א"ל כמאן כרא
שבת. רבנן. עין שם
דף קמ' ע"כ מוס' ד"ה
ו' ויטען הנדוק פ"ה
כמאן א"ל שבת. רבנן. וס"ל
דהא דלמירין כרא היינו
דרי"א פ"ה כרא:

הנהגות הגר"א

(א) הוספות פ"ה שם
כ' אגבס ויהיה נבונה
ט' כ"ל:

רבינו חננאל (רש"י)

מודה ר' אליעזר לחכמים
שאם היתה נמוכה על
אגפים אי שזיתה
בגובה מן הארץ טפה
כשרה. תנא ודמיתיה סוכות
(ככתיב) וכו' יצידיו ע"ה הלכות
שבידשלים כשרה. לפי
בגמרא דר' אליעזר. **מתני'**
מחללה גדולה עשה
לשכיבה מקבלת טומאה
ואין מסבכין בה כו'.
ואמרין הא דנפסא קשיא
כו'. וישניין לא קשיא
גדולה סתמא לסיכוכ
ואינה מקבלת טומאה.
ואם פירש ששזיתה
לשכיבה מקבלת טומאה
ואין מסבכין בה. אבל
קטנה סתמא לשכיבה
ואם פירש ששזיתה
לסיכוכ מסבכין בהן (נ"א:
בה). ואקשיין אי הכי
אימא סיפא דר' אליעזר.
דתנן ר' אליעזר אומר
אחת גדולה ואחת קטנה
עשה לשכיבה מקבלת
טומאה. בשלמא גדולה
פירש כי לשכיבה עשה
שפע מקבלת טומאה. שפע
מכירה הא סתמא לסיכוכ
כדאמרן. אלא קטנה קשיא
דהא קתני קטנה עשה
לשכיבה מקבלת טומאה.
שפע מינה הא סתמא
לסיכוכ ואח אסתמא
קטנה לשכיבה. ומשני
רבא בגדולה וברוי הכל
דסתמא (ולסיכוכ). כי פליגי
בקטנה. תנא קמא סבר
קטנה לשכיבה ור' אליעזר
סבר קטנה לסיכוכ.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones